

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

Věc: Povinnost připojení se na kanalizaci
[k § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Jak postupovat ve vztahu k ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, v případech, kdy již bylo rozhodnuto v rámci stavebního povolení např. o suché jímce nebo rozhodnutím vodoprávního úřadu o domovní čistírně odpadních vod? Lze jinak zajistit povinnost vlastníka stavby nebo stavebního pozemku připojit se na kanalizaci?

Výklad:

Likvidace odpadních vod musí být zajištěna v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Problematika připojení na kanalizaci pro veřejnou potřebu v případech, kdy doposud docházelo k zneškodňování odpadních vod prostřednictvím žumpy nebo domovní čistírny odpadních vod a je nově vyžadováno připojení na kanalizaci, je upravena prováděcími vyhláškami k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v § 24b odst. 2 vyžaduje, aby žumpa nebo malá čistírna byla umístěna a řešena tak, aby bylo umožněno výhledové připojení stavby na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod. Po připojení stavby na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod musí být u žumpy nebo malé čistírny zajištěno ukončení jejich užívání. Také vyhláška č. 268/2009 Sb. o obecných požadavcích na využívání území, v souladu s § 6 odst. 3 vyžaduje u staveb připojení na kanalizaci pro veřejnou potřebu, pokud je to technicky možné a ekonomicky přijatelné.

Právní základ povinnosti připojit se na kanalizaci je dán § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o vodovodech a kanalizacích). Ustanovení § 3 zákona o vodovodech a kanalizacích umožňuje obecnímu úřadu v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné. Majitel stavebního pozemku nebo stavby, kde vznikají nebo by mohly vznikat odpadní vody je povinen se připojit na kanalizaci, a to bez ohledu na existenci řádně povolené stavby (žumpy, domovní čistírny odpadních vod), jejichž prostřednictvím dosud k likvidaci odpadních vod docházelo. Rozhodnutí se vydá na základě řádně provedeného správního řízení, tím je zajištěno, aby pochybnosti o zákonnosti správního řízení, tak i samotného správního rozhodnutí byly vyloučeny.

Rozhodnutí o povinnosti připojit nemovitost na kanalizaci však nenahrazuje občanskoprávní důvod k uložení přípojky do pozemku ani stavebně-právní důvod k umístění či uskutečnění stavby. Proto musí být dán vlastníkově připojované nemovitosti dostatečný časový prostor, aby si zajistil vyjádření vlastníků technické infrastruktury uložených v místě plánovaného uložení přípojky a aby si zajistil vydání územního rozhodnutí o umístění stavby přípojky, resp. územního souhlasu. Účastníkem řízení by měl být nejen vlastník nemovitosti, o jejíž připojení se jedná, ale také vlastník a provozovatel předmětné kanalizace, neboť i jejich práva, resp. povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny.

Ve výroku rozhodnutí o povinnosti připojit nemovitost na kanalizaci by mělo být určeno, kdo, kterou konkrétní nemovitostí a ve kterém místě má povinnost se na kanalizaci připojit, (ideálně vyznačit v katastrální mapě, na kterou by se výrok odkazoval). Při vydání rozhodnutí se musí zvážit konkrétní okolnosti případu. Náklady na splnění povinnosti, kterou ukládá správní rozhodnutí, nese vždy ten, komu je tato povinnost uložena, nestanoví-li zákon, že přenáší povinnost nést náklady na někoho jiného. Při posuzování technické možnosti připojení na kanalizaci ve smyslu § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, je nutné zohlednit zásadu proporcionality. Nelze totiž vydat rozhodnutí o povinnosti připojit se na kanalizaci, pokud by takové rozhodnutí bylo zcela zjevně nepřiměřené okolnostem případu.

Velmi důležité je, aby rozhodnutí bylo materiálně vykonatelné, tj. schopné nedobrovolného vynucení v rámci řízení o výkonu rozhodnutí (exekuce). V případech, kde je s nepřipojenou nemovitostí spojen problém v oblasti likvidace odpadních vod, lze upřednostnit řešení podle vodního zákona nebo stavebního zákona.

V případě, že stavba nebo zařízení nejsou postaveny a užívány v souladu s podmínkami danými povolením stavebního úřadu, může stavební úřad na základě ustanovení § 137 odst. 1 písm. e) stavebního zákona nařídit vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku nezbytné úpravy spočívající v připojení stavby na technickou infrastrukturu a dále úpravy, jimiž se stavba vybavuje sociálním nebo jiným hygienickým zařízením.

Jsou-li stavba nebo zařízení postaveny a užívány v souladu s podmínkami danými povolením stavebního úřadu, může stavební úřad nařídit nezbytné úpravy jen v případě prokazatelně významného ohrožení a za náhradu nákladů, které se přímo týkají provedení nařízených nezbytných úprav. Vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku, kterému bylo nařízeno provedení výše uvedených nezbytných úprav, náleží stavební příspěvek na úhradu nákladů s tím spojených podle podmínek daných ustanovením § 138 stavebního zákona.

Odůvodnění:

Zákon o vodovodech a kanalizacích umožňuje obecnímu úřadu rozhodnutím v přenesené působnosti uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

Rozhodnutí podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích se vydá na základě řádně provedeného správního řízení, v rámci něhož je obecní úřad příslušné obce, který vykonává přenesenou působnost [§ 109 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů] povinen, aplikovat jednotlivá ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tím je zajištěno, aby pochybnosti o zákonnosti jak správního řízení, tak i samotného správního rozhodnutí byly vyloučeny. Vzor rozhodnutí podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích je uveden v příloze.

Účastníkem správního řízení o uložení povinnosti připojit se na kanalizaci je vlastník pozemku nebo stavby zřizované (na které mohou odpadní vody vznikat), ale také pozemku nebo stavby, již postavené (vznikají na nich odpadní vody). Účastníkem tohoto řízení jsou i další osoby, kterým postavení účastníka řízení přiznává správní řád, např. vlastník nebo provozovatel kanalizace, na kterou má být pozemek nebo stavba účastníka řízení připojena, osoba, jejíž práva nebo právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčena, ta osoba, která tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčena.

Složitější je otázka, pokud je takové správní řízení vedeno s vlastníkem již realizované

stavby, řádně zkolaudované, která má odvádění a čištění odpadních vod vyřešeno bez připojení na kanalizaci. Aby takové rozhodnutí obecního úřadu o povinnosti připojit se na kanalizaci nemohlo být považováno za nepřiměřený zásah do pokojného stavu, musí být řádně odůvodněno. Toto ustanovení umožňuje uložit povinnost připojit se na kanalizaci pouze vlastníkově pozemku nebo stavby. Znamená to, že správní úřad při svém rozhodování musí vzít v úvahu i skutečnost, že povinnost postihne jen jeho a náklady související s touto povinností ponese jen tento účastník řízení. Tomu, ale i jiným skutečnostem (např. územní řízení) musí být uzpůsobena lhůta, ve které je vlastník připojeného pozemku nebo stavby povinen rozhodnutí splnit.

Kopii pravomocného rozhodnutí o povinnosti připojit se na kanalizaci podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích zašle obecní úřad, který je vydal, příslušnému vodoprávnímu úřadu. Vodoprávní úřad může podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o vodách platné k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních změnit nebo zrušit, byla-li oprávněnému uložena povinnost připojit se na kanalizaci podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Dále umožňuje stavební zákon za podmínek daných ustanovením § 137 odst. 1 písm. e), nařídít vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku připojit stavbu na technickou infrastrukturu a dále provést úpravy, jimiž se stavba vybavuje sociálním nebo jiným hygienickým zařízením. Na náhradu nákladů, na takové úpravy náleží vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku na základě a za podmínek daných ustanovením § 138 stavebního zákona, stavební příspěvek, pokud o něj požádá. Stavební příspěvek se poskytuje na úhradu té části nákladů, které se přímo týkají provedení nařízených nezbytných úprav. Stavební příspěvek se podle ustanovení § 138 odst. 4 stavebního zákona neposkytne, mají-li být nařízenými nezbytnými úpravami odstraněny závady vzniklé porušením nebo neplněním povinností vlastníka, stanovených stavebním zákonem či jiným právním předpisem. Příspěvek se též neposkytne, lze-li zajistit úhradu nákladů na provedení nařízených nezbytných úprav nebo na zpracování projektové dokumentace podle zvláštních právních předpisů.

V Praze dne 21. dubna 2008

Aktualizováno ke dni 14. listopadu 2018

Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství

Vzor rozhodnutí podle § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích:

V Z O R

Obecní úřad
odbor
<OBEC> <ULICE> <PSČ>

Č.j.:

Vdne

Rozhodnutí

Obecní úřad, odbor, jako věcně a místně příslušný orgán veřejné správy podle ustanovení § 26 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů,

ukládá

podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů

Varianta I. – fyzická osoba
panu/paní

Jméno (popř. jména), příjmení:

Datum narození:

Adresa místa *trvalého / přechodného* pobytu:

Varianta II. – fyzická osoba podnikající
panu/paní

Jméno (popř. jména), příjmení:

Datum narození:

Adresa místa *trvalého / přechodného* pobytu:

Název / číslo a předmět živnostenského oprávnění:

Místo podnikání:

IČ:

Varianta III. – právnická osoba

Obchodní firma / název:

Sídlo:

IČ:

jako vlastníkoví stavebního pozemku parc.č. v k.ú. / stavby č.p. na
pozemku parc. č. v k.ú.

povinnost

připojit stavební pozemek parc. č. v k.ú. / stavbu č.p. na pozemku
parc. č. v k.ú.

na veřejnou kanalizaci

v termínu nejpozději do

Místo připojení:

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je kopie katastrální mapy s vyznačením místa připojení na veřejnou kanalizaci.

O podaných námitkách účastníků řízení se rozhoduje takto:

Varianta I.

a) Námitce (uvede se obsah námítky) účastníka řízení, kterým je
(uvede se jméno, příjmení a trvalý pobyt fyzické osoby, popřípadě též obchodní firma a místo podnikání, je-li podnikatelem nebo název nebo obchodní firma, identifikační číslo a sídlo právnické osoby),

b)

se vyhovuje.

Varianta II.

a) Námitce (uvede se obsah námítky) účastníka řízení, kterým je
(uvede se jméno, příjmení a trvalý pobyt fyzické osoby, popřípadě též obchodní firma a místo podnikání, je-li podnikatelem nebo název nebo obchodní firma, identifikační číslo a sídlo právnické osoby),

b)

se nevyhovuje.

Odůvodnění

Text odůvodnění (uvedou se např. navrhovatel připojení, podklady rozhodnutí, úvahy správního orgánu včetně upozornění, že stavbu lze realizovat pouze na základě pravomocného stavebního povolení územního souhlasu, odůvodnění vypořádání se s námitkami účastníků řízení apod.).

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho oznámení podle ustanovení § 83 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ke Krajskému úřadu se sídlem v podáním učiněným u Obecního úřadu (uvede se obecní úřad, který rozhodnutí vydal).

.....
(podpis oprávněné osoby doplněný úředním razítkem)

.....
(uvede se titul, jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby)

Rozdělovník:

I. Účastníci řízení (popř. jejich zástupci s plnou mocí pro celé správní řízení nebo opatrovníci):

(doporučeně do vlastních rukou na dodejku)

1.
 2.
 3.
- atd.

II. Dotčené správní úřady:

(doporučeně)

1.
 2.
 3.
- atd.

III. Na vědomí:

1.
 2.
 3.
- atd.

Poznámky:

- Oznámení o zahájení řízení není správním rozhodnutím. Je třeba je však doručit všem známým účastníkům řízení do vlastních rukou [§ 27 zákona č.500/2004 Sb., správní řád]. Potvrzení o doručení je součástí spisové dokumentace. Adresátům, kteří se zdržují v cizině nebo jejichž sídlo nebo pobyt, popřípadě jiná adresa pro doručování podle § 19 odst. 4 je v cizině, lze doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo prostřednictvím příslušného orgánu státní správy pověřeného k doručování písemností do ciziny. Pokud se tímto způsobem nepodaří písemnost doručit, ustanoví jim správní orgán opatrovníka [§ 32 odst. 2 písm. d)]Má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, je třeba tuto plnou moc doložit obecnímu úřadu v rámci vedeného správního řízení co nejdříve (v listinné podobě či do protokolu). Podpisy na listinné plné moci nemusí být úředně ověřeny.
- Účastníkem řízení je vlastník stavebního pozemku nebo stavby, na které vznikají, nebo mohou vznikat odpadní vody, tzn. fyzická osoba, fyzická osoba podnikající nebo právnická osoba.
- Účastníkem řízení je vlastník, popř. provozovatel veřejné kanalizace.
- Účastníkem řízení je i ten, jehož práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny (§ 27 odst. 2 správního řádu).
- Účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen (§ 28 odst. 1 správního řádu). Obecní úřad může správním rozhodnutím, proti kterému je přípustné odvolání, určit, že

takové osobě postavení účastníka řízení nepřiznává. Účastníkem řízení je však až do nabytí právní moci rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka řízení.

- *V případě více spoluvlastníků předmětného pozemku nebo stavby se všichni tito vlastníci uvedou ve výrokové části ve **Variantě I. až III.** spolu se všemi údaji pro každého z nich.*
- *S ohledem na nezbytnost zajištění stavebního povolení pro uvedenou stavbu je třeba lhůtu ke splnění uložené povinnosti volit tak, aby její dodržení nebylo ze strany povinné osoby již předem z objektivních důvodů vyloučeno, tzn. vzít v úvahu i průběh a lhůty pro provedení následného stavebního řízení, včetně event., odvolacího řízení v této věci.*
- *Účastník řízení má právo po celou dobu vedeného správního řízení navrhopvat důkazy a jejich doplnění, popř. klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním ohledání (§ 36 odst. 1 správního řádu).*
- *Před vydáním rozhodnutí ve věci je obecní úřad povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění (§ 36 správního řádu). Upozornění na tuto možnost může být součástí oznámení o zahájení řízení.*
- *Rozhodnutí se účastníkům řízení, popř. jejich zástupcům (§ 34 správního řádu) nebo opatrovníkům, doručí vždy do vlastních rukou. Pro doručení rozhodnutí veřejnou vyhláškou platí to, co je uvedeno výše.*
- *Místo připojení na veřejnou kanalizaci je nezbytné stanovit do té míry podrobnosti, do jaké lze předpokládat shodu s navazující projektovou dokumentací, která bude muset být projednána a schválena v řízení o vydání stavebního povolení k uvedené stavbě za účelem splnění povinnosti uložené v tomto rozhodnutí. Jako místo připojení může být uvedena např. konkrétní stoka veřejné kanalizace apod. Nedílnou součástí rozhodnutí je kopie katastrální mapy s vyznačením místa připojení na kanalizaci.*
- *Po nabytí právní moci zašle obecní úřad, který rozhodnutí vydal, kopii rozhodnutí příslušnému vodoprávnímu úřadu, který může podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) vodního zákona platné povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit, byla-li oprávněnému, který má povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, uložena povinnost připojit se na kanalizaci podle ustanovení § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích.*